Suvestinė redakcija nuo 1993-10-13 iki 1993-11-18

Įstatymas paskelbtas: Lietuvos aidas 1991, Nr. 80-0; Žin. 1991, Nr.13-328, i. k. 0911010ISTA00I-1222

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO BENDROVIŲ Į S T A T Y M A S

I S K I R S N I S BENDROJI DALIS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis įstatymas reglamentuoja žemės ūkio bendrovių (toliau bendrovė) steigimą, valdymą ir veiklą, bendrovių narių teises ir pareigas, kapitalo formavimą ir paskirstymą bei bendrovių likvidavimą.

2 straipsnis. Žemės ūkio bendrovė

1. Bendrovė yra fizinių asmenų įsteigta įmonė žemės ūkio gamybinei ir komercinei veiklai, sujungus jų turtą į bendrąją nuosavybę.

2. Bendrovėje turi būti ne mažiau kaip 2 nariai. Maksimalus narių skaičius neribojamas.

3. Bendrovė yra juridinis asmuo, ribotos turtinės atsakomybės įmonė. Jos turtas atskirtas nuo narių turto. Bendrovės prievolės vykdomos iš jos kapitalo. Bendrovė neatsako už savo narių prievoles, nesusijusias su bendrovės veikla.

3 straipsnis. Bendrovės pavadinimas

1. Bendrovė turi savo pavadinimą (įmonės vardą). Pavadinime turi būti įrašytas rajono (apskrities) pavadinimas ir žodžiai „žemės ūkio bendrovė“ arba jų santrumpa ŽŪB.

2. Bendrovės pavadinimas (įmonės vardas) negali būti tapatus su kitos rajone (apskrityje) įregistruotos įmonės pavadinimu. Ginčai dėl bendrovės pavadinimo žinybingi teismui.

4 straipsnis. Bendrovės teisės ir pareigos

1. Bendrovė turi teisę:

1) užsiimti savo įstatuose nustatyta gamybine ir komercine veikla Lietuvos Respublikoje bei už jos ribų;

2) turėti sąskaitas Lietuvos Respublikoje ir kitų valstybių bankuose, antspaudą;

3) turėti savo padalinius, filialus ir atstovybes Lietuvos Respublikoje ir už jos ribų;

4) steigti bendrovių sąjungas ir dalyvauti jų veikloje;

5) pirkti ir kitokiais būdais įsigyti turtą, jį parduoti, nuomoti, įkeisti ar kitaip disponuoti;

6) sudaryti sutartis, skolinti ir skolintis pinigines lėšas ir kitą turtą;

7) nustatyti savo išteklių, produkcijos, teikiamų paslaugų kainas, įkainius ir tarifus, išskyrus tuos atvejus, kai kainas reguliuoja valstybė;

8) įstatuose nustatyta tvarka reorganizuotis ir likviduotis.

2. Bendrovė gali turėti ir kitokių, šio įstatymo nenumatytų, turtinių teisių ir pareigų, jeigu jos neprieštarauja Lietuvos Respublikos įstatymams ir bendrovės įstatams.

3. Bendrovė neturi teisės leisti akcijų.

4. Gamyboje, komercijoje bendrovė turi laikytis Lietuvos Respublikos įstatymų ir bendrovės įstatų.

II S K I R S N I S BENDROVĖS STEIGIMAS

5 straipsnis. Bendrovės steigėjai

Bendrovės steigėjais gali būti Lietuvos Respublikos fiziniai asmenys bei užsienio piliečiai, kuriantys bendroves su Lietuvos Respublikos fiziniais asmenimis.

6 straipsnis. Bendrovės steigimo būdai

Bendrovė gali būti steigiama ją įkuriant arba pertvarkant esamą juridinį asmenį vadovaujantis šiuo ir kitais Lietuvos Respublikos įstatymais bei Vyriausybės norminiais aktais.

7 straipsnis. Bendrovės steigimo dokumentai

Bendrovės steigimo dokumentai yra: steigimo sutartis, narių sąrašas, steigiamojo susirinkimo protokolas, steigėjų pareiškimas dėl veiklos, bendrovės įstatai.

8 straipsnis. Pasirengimas steigti bendrovę

1. Bendrovės steigėjai (ne mažiau kaip 2 veiksnūs fiziniai asmenys) sudaro steigimo sutartį, asmenų, pageidaujančių būti bendrovės nariais, sąrašą ir parengia bendrovės įstatus.

2. Steigimo sutartyje turi būti nurodyta įnašų priėmimo tvarka ir už jų priėmimą atsakingi asmenys. Bendrovės steigėjai nustato įnašų priėmimo vietą ir laiką, paskiria įgaliotinius steigiamajam susirinkimui rengti.

3. Bendrovės narių sąraše turi būti:

1) eilės numeris, nario vardas, pavardė, gimimo metai ir adresas;

2) iš asmens priimto įnašo dydis (ne mažesnis kaip šio įstatymo 14 straipsnio 4 punkte nustatyta nominalinė vertė);

3) nario parašas.

4. Įgaliotiniai kontroliuoja įnašų mokėjimą, sudaro sąlygas nariams prieš savaitę iki steigiamojo susirinkimo susipažinti su sudarytu sąrašu bei kitų dokumentų projektais ir sušaukia steigiamąjį susirinkimą.

9 straipsnis. Steigiamasis susirinkimas

1. Steigiamasis susirinkimas sušaukiamas ne vėliau kaip per 1 mėnesį nuo steigimo sutarties pasirašymo dienos.

2. Steigiamajame susirinkime sprendžiamojo balso teise dalyvauja nariai, įnešusieji ne mažesnį kaip 14 straipsnio 4 punkte nurodytą pajų.

3. Steigiamasis susirinkimas teisėtas, kai jame dalyvauja 2/3 į sąrašą įrašytų narių. Sprendimai priimami 2/3 balsų dauguma. Steigiamajam susirinkimui neįvykus, pakartotinis susirinkimas šaukiamas per 10 dienų. Neįvykus antrajam pakartotiniam steigiamajam susirinkimui, bendrovės steigimas nutraukiamas.

4. Steigiamasis susirinkimas priima nutarimą dėl bendrovės steigimo, patvirtina steigėjų pranešimą, priima bendrovės įstatus, išrenka bendrovės valdybos narius, revizijos komisiją (revizorių) ir patvirtina šių organų darbuotojų atlyginimus.

5. Steigiamojo susirinkimo protokolą pasirašo susirinkimo pirmininkas, sekretorius ir steigėjai.

10 straipsnis. Steigėjų pranešimas

Steigiamajam susirinkimui steigėjai parengia pranešimą, kuriame turi būti nurodyta:

1) steigėjų vardai, pavardės ir paso duomenys;

2) bendrovės pavadinimas ir veiklos tikslas;

3) bendrovės pradinių įnašų dydis;

4) asmenų turto priėmimo ir įvertinimo tvarka;

5) steigimo išlaidos.

Prie pranešimo pridedamas detalus priimto asmenų turto sąrašas.

11 straipsnis. Bendrovės įstatai

1. Bendrovės įstatuose turi būti nurodyta:

1) bendrovės pavadinimas ir būstinės adresas. Būstinė turi būti Lietuvos Respublikos teritorijoje, nuolatinėje valdybos (administracijos) buvimo vietoje;

2) bendrovės tikslas, veiklos pobūdis ir funkcionavimo laikotarpis;

3) bendrovės pagrindinio kapitalo didinimo ir mažinimo, pajų dydžio pasikeitimo, grąžinimo ar perleidimo bendrovės nariams bei kitiems asmenims tvarka;

4) bendrovės ir narių turtiniai bei darbo santykiai;

5) bendrovės organizacinė ir valdymo struktūros, valdybos (administracijos) ir revizijos komisijos (revizoriaus) rinkimo tvarka, teisės ir pareigos;

6) narių susirinkimo kompetencija, jo šaukimo bei balsavimo tvarka;

7) darbo užmokesčio ir pelno skirstymo taisyklės;

8) rezervinio kapitalo fondo ir kitų fondų sudarymo tvarka;

9) bendrovės reorganizavimo, likvidavimo ir turto paskirstymo nariams tvarka.

2. Įstatuose gali būti ir kitų taisyklių, neprieštaraujančių Lietuvos Respublikos įstatymams.

12 straipsnis. Bendrovės registravimas

1. Ne vėliau kaip per mėnesį nuo steigiamojo susirinkimo sprendimo įsteigti bendrovę priėmimo dienos bendrovės steigėjai (įgaliotiniai) vietos savivaldybei įteikia paraišką įregistruoti bendrovę įmonių rejestre.

2. Prie paraiškos pridedami bendrovės steigimo dokumentai, nurodyti šio įstatymo 7 straipsnyje, ir pažyma apie registracijos mokesčio sumokėjimą.

3. Ginčai dėl bendrovės įregistravimo žinybingi teismui.

III S K I R S N I S
BENDROVĖS KAPITALAS

13 straipsnis. Bendrovės kapitalas

1. Bendrovės kapitalas yra nuosavas ir skolintas.

Nuosavas kapitalas formuojamas iš narių įnašų ir bendrovės pelno.

Bendrovė naudojasi valstybės ir privačių asmenų žeme pagal Lietuvos Respublikos įstatymus.

2. Nuosavas kapitalas skirstomas į pagrindinį ir rezervinį.

Pagrindinis kapitalas formuojamas iš narių įnašų, kasmetinių atskaitymų iš pelno, kitų pajamų. Pagrindinis kapitalas skiriamas einamajai bendrovės veiklai.

Rezervinio kapitalo fondą sudaro privalomi atskaitymai iš pelno. Rezervinio kapitalo fondas naudojamas nenumatytoms išlaidoms ir nuostoliams padengti.

3. Skolintas kapitalas sudaromas iš kreditų.

14 straipsnis. Bendrovės narių pajai

1. Pajus yra bendrovės narių turtinis ar neturtinis įnašas, suteikiantis jiems teisę dalyvauti bendrovės veikloje ir gauti dalį jos pelno.

2. Bendrovės nariai pajų gali įnešti pinigais, materialinėmis ir kitomis vertybėmis, kurios pereina bendrovės nuosavybėn, bei intelektinės veiklos produkcija.

3. Nepiniginiai pajiniai įnašai įvertinami bendrovės įstatuose nustatyta tvarka ir tvirtinami narių susirinkime.

4. Minimalus bendrovės nario pajinis įnašas - 1000 rb. vertės.

5. Metams pasibaigus ir patvirtinus bendrovės metinę apyskaitą, pagrindinio kapitalo padidėjimas (sumažėjimas) paskirstomas nariams proporcingai pajų vertei.

6. Pajai ir jų kasmetinis padidėjimas (sumažėjimas) registruojamas pajininkų turto apskaitos dokumentuose. Pajininkas turi teisę bet kada susipažinti su turto apskaitos dokumentais ir gauti jų išrašus.

7. Pajai negali būti pardavinėjami ir perkami per biržos įstaigas ir aukcionuose;

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. I-2523, 1992-04-23, Lietuvos aidas, 1992, Nr. 82-0 (1992-04-29); Žin., 1992, Nr. 14-386 (1992-05-20), i. k. 0921010ISTA00I-2523
Nr. I-73, 1993-02-03, Žin., 1993, Nr. 7-140 (1993-03-10), i. k. 0931010ISTA0000I-73

8. Sugrąžinus asmeniui pajų ar jo dalį natūra ar pinigais, jo verte sumažinamas bendrovės pagrindinis kapitalas.

15 straipsnis. Bendrovės pagrindinio kapitalo padidinimas

Bendrovės pagrindinis kapitalas padidinamas:
1) priimant į bendrovę naujus pajininkus;
2) įskaitant balansinio pelno dalį;
3) iš narių papildomų įnašų į pajų;
4) didėjant pagrindinio kapitalo sudėtinių dalių vertėms.

16 straipsnis. Bendrovės pagrindinio kapitalo sumažinimas

Bendrovės pagrindinis kapitalas sumažinamas:
1) išmokant, sugrąžinant bendrovės nario pajų ar jo dalį;
2) atimant iš pagrindinio kapitalo nuostolius, kurių nepadengia rezervinio kapitalo fondas;
3) mažėjant pagrindinio kapitalo sudėtinių dalių vertėms.

IV SKIRSNIS
PELNAS IR DIVIDENDAI

17 straipsnis. Bendrovės pelno paskirstymas

1. Bendrovės pelnas turi būti paskirstytas ne vėliau kaip per 2 mėnesius pasibaigus ūkiniams metams.

Bendrovės narių susirinkimo nutarime dėl pelno paskirstymo turi būti nurodyta:
1) balansinis pelnas;
2) privalomieji mokėjimai iš pelno;
3) atskaitymai į rezervinio kapitalo fondą;
4) pelno dalis darbuotojų premijoms;
5) atskaitymai pagrindiniam kapitalui padidinti;
6) dividendai.

2. Metiniai atskaitymai į rezervinio kapitalo fondą sudarome mažiau kaip 5 procentus balansinio pelno dalies. Atskaitymai į šį fondą daromi tol, kol rezervinis kapitalas sudarys 25 procentus pagrindinio kapitalo vertės.

18 straipsnis. Dividendai

1. Dividendai yra pajininkui paskirta pelno dalis, proporcinga jo pajaus vertei.

2. Bendrovės narių susirinkimo paskelbti dividendai yra bendrovės įsipareigojimai nariams. Pajininkas turi teisę dividendus išreikalauti iš bendrovės kaip kreditorius.

3. Draudžiama skelbti ir išmokėti dividendus:
1) jei bendrovė nemoki;
2) jei įvykdžius prievoles ir išmokėjus dividendus, bendrovė taptų nemokia.

4. Dividendus bendrovė pajininkams išmoka pinigais. Susirinkimui nutarus ir nariui neprieštaraujant, dividendai gali būti išmokėti materialinėmis vertybėmis.

5. Bendrovė iš pajininko negali išieškoti išmokėtų dividendų, išskyrus tuos atvejus, kai narys žinojo ar turėjo žinoti, kad dividendai yra paskelbti ir išmokėti pažeidžiant šio straipsnio 3 punkto reikalavimą.

V SKIRSNIS
BENDROVĖS NARIŲ TEISĖS IR PAREIGOS

19 straipsnis. Bendrovės narių teisės ir pareigos

1. Nariai turi turtines ir asmenines neturtines teises ir pareigas, numatytas šiame bei kituose Lietuvos Respublikos įstatymuose, bendrovės įstatuose.

2. Bendrovės narys savo pajų ar jo dalį pirkimo-pardavimo, dovanojimo, paveldėjimo ir kitais būdais gali perleisti kitam bendrovės nariui arba trečiajam asmeniui šio įstatymo ir bendrovės įstatuose nustatyta tvarka.

Pajaus ar jo dalies (pinigais) perleidimo kitam bendrovės nariui arba trečiajam asmeniui sutartis leidžiama tvirtinti apylinkės (valsčiaus) viršaičiui. Mokestis už tokių sutarčių tvirtinimą – 0,5 procento perleidžiamo pajaus vertės.

Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. I-73, 1993-02-03, Žin., 1993, Nr. 7-140 (1993-03-10), i. k. 0931010ISTA0000I-73

3. Bendrovės narys turi pirmumo teisę dirbti bendrovėje.

4. Bendrovės narių ir samdomų asmenų darbo santykius su bendrove reguliuoja samdos ir kiti darbo įstatymai.

5. Kiekvienas bendrovės narys turi teisę reikalauti bendrovės įstatus pakeisti ar papildyti.

6. Narys turi teisę susipažinti su bendrovės buhalteriniu balansu, pajamų ir išlaidų sąmata ir sutikrinti su pirminiais dokumentais.

7. Kiekvienas bendrovės narys susirinkime priimant sprendimus turi vieną balsą.

Nutarimai priimami paprasta balsų dauguma, jeigu šiame įstatyme ar bendrovės įstatuose nenumatyta kitokia tvarka. Bendrovės narys neturi teisės balsuoti, jei priimamas nutarimas dėl jo pašalinimo iš bendrovės.

8. Pajininkų ir bendrovės ginčai dėl turtinių ir neturtinių interesų sprendžiami teisme.

20 straipsnis. Narystės pasibaigimas (nutraukimas)

1. Narystė bendrovėje pasibaigia:

1) nariui mirus;

2) išstojus iš bendrovės;

3) pašalinus iš bendrovės.

2. Narys iš bendrovės išstoja pateikęs rašytinį pareiškimą.

3. Narys visais atvejais turi teisę gauti, o bendrovė privalo išmokėti pinigais ar natūra jam priklausantį pajų. Išstodamas iš bendrovės, narys turi teisę susigrąžinti nekilnojamąjį turtą, įskaitant ir žemę. Nariui, pareiškusiam norą išstoti iš bendrovės ir steigiančiam ūkininko ūkį, jo pageidavimu, pajus (pirmiausia nario materialinis įnašas) Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka grąžinamas natūra. Kitas nario išstojimo iš bendrovės ir atsiskaitymo sąlygas bei terminus nustato bendrovės įstatai.

Išstojantis iš bendrovės ir steigiantis ūkininko ūkį narys arba narių grupė, steigianti kitą žemės ūkio įmonę, turi teisę gauti iš bendrovės natūra (technikos, gyvulių, apyvartinio ar kito turto) arba pinigais turto dalį, proporcingą jo pajaus dydžiui.

Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. I-2523, 1992-04-23, Lietuvos aidas, 1992, Nr. 82-0 (1992-04-29); Žin., 1992, Nr. 14-386 (1992-05-20), i. k. 0921010ISTA00I-2523
Nr. I-73, 1993-02-03, Žin., 1993, Nr. 7-140 (1993-03-10), i. k. 0931010ISTA0000I-73

4. Narys, pažeidžiantis šiame įstatyme ir bendrovės įstatuose nustatytas pareigas, susirinkimo nutarimu gali būti iš bendrovės pašalintas. Nutarimas dėl pašalinimo gali būti skundžiamas teismui.

5. Pašalintam asmeniui turtas grąžinamas ta pačia tvarka ir terminais, kaip ir išstojusiam iš bendrovės.

VI S K I R S N I S
BENDROVĖS VALDYMO STRUKTŪRA

21 straipsnis. Bendrovės valdymo organai

Bendrovės valdymo organai yra narių susirinkimas ir valdyba (administracija).

Narių susirinkimui nutarus, bendrovės valdyba gali būti nesudaroma. Jos funkcijas vykdo narių susirinkimas bei administracijos vadovas.

22 straipsnis. Bendrovės narių susirinkimas

1. Susirinkimas yra aukščiausiasis bendrovės valdymo organas.

2. Susirinkimas turi teisę:

1) keisti ir papildyti bendrovės įstatus;

2) priimti naujus bendrovės pajininkus, šalinti juos iš bendrovės;

3) svarstyti bendrovės valdybos darbą, tvirtinti ūkinės veiklos metinę apyskaitą, skirstyti pelną;

4) reorganizuoti, likviduoti bendrovę arba sujungti ją su kita;

5) rinkti ir atleisti valdybos, revizijos komisijos (revizorių) narius, samdyti administraciją, nustatyti bendrovės valdymo organo darbuotojų atlyginimus;

6) steigti ir uždaryti bendrovės struktūrinius vienetus, atstovybes;

7) tvirtinti nepiniginių pajinių įnašų įvertinimą;

8) spręsti visus kitus su bendrovės veikla susijusius reikalus.

3. Susirinkimus šaukia bendrovės valdyba (administracija) kasmet, ne vėliau kaip per 2 mėnesius pasibaigus ūkiniams metams.

4. Neeilinius susirinkimus šaukia bendrovės valdyba (administracija) savo iniciatyva arba kai to pareikalauja revizijos komisija (revizorius), arba 1/4 bendrovės narių rašytiniu pareiškimu. Bendrovės narių susirinkimas privalo būti sušauktas per 10 dienų nuo pareikalavimo pateikimo dienos.

5. Susirinkimas yra teisėtas, jeigu jame dalyvauja daugiau kaip pusė bendrovės narių. Sprendimai priimami paprasta balsų dauguma.

Bendrovės įstatų priėmimui ir pakeitimui, bendrovės sujungimui ar likvidavimui būtinas 2/3 narių dalyvavimas. Sprendimai priimami 2/3 balsų dauguma.

6. Susirinkime balsuojama atviru balsavimu, išskyrus atvejus, kai slapto balsavimo reikalauja 1/4 narių arba bendrovės įstatai.

23 straipsnis. Narių dalyvavimas susirinkime

1. Bendrovės nariai gali dalyvauti susirinkime asmeniškai arper savo įgaliotinius bendrovės įstatuose numatyta tvarka.

2. Su patariamojo balso teise susirinkime gali dalyvauti samdomi administracijos nariai.

24 straipsnis. Bendrovės vykdomasis organas

1. Bendrovės veiklai vadovauja valdyba, renkama iš neporinio bendrovės narių skaičiaus.

Valdybos narius ir jos pirmininką 2 metams renka ir, esant reikalui, atšaukia narių susirinkimas slaptu balsavimu.

2. Valdybos nesudarant, narių susirinkimas skiria iš bendrovės narių arba samdo administracijos vadovą (administratorių).

3. Vykdomasis organas vadovauja gamybinei ir komercinei veiklai, tvarko bendrovės reikalus narių susirinkimo ir bendrovės įstatų nustatyta tvarka. Vykdomojo organo darbo tvarką, jo darbuotojų pareigas ir įgaliojimus nustato narių susirinkimo patvirtintas valdybos (administracijos) darbo reglamentas.

VII S K I R S N I S
BENDROVĖS VEIKLOS APSKAITA IR KONTROLĖ

25 straipsnis. Bendrovės veiklos apskaita

Bendrovė savarankiškai veda apskaitą Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta atskaitomybės tvarka. Bendrovė turi teisę informaciją apie savo gamybinę ir komercinę veiklą laikyti paslaptyje.

26 straipsnis. Bendrovės kontrolės organai

1. Bendrovės veiklą kontroliuoja revizijos komisija (revizorius).
2. Revizijos komisija (revizorius) renkama narių susirinkime 2 metams.
3. Revizijos komisijos nariai (revizorius) negali būti bendrovės vykdomojo organo nariais.

27 straipsnis. Revizijos komisija

1. Revizijos komisija (revizorius) privalo:
1) tikrinti bendrovės metinį balansą, kitus apskaitos ir veiklos dokumentus;
2) narių susirinkimuose, vykdomojo organo posėdžiuose pranešti apie visus nustatytus bendrovės veiklos pažeidimus.
2. Pasibaigus ūkiniams metams, likus dviem savaitėms iki narių susirinkimo, valdyba (administracija) turi pranešti revizijos komisijai, kad bendrovės metinė apyskaita ir balansas yra parengti ir dokumentus ji galinti tikrinti.
3. Revizijos komisija (revizorius) pranešime narių susirinkimui pateikia išvadą apie metinę apyskaitą, bendrovės balansą ir padėtį.
4. Tikrindama bendrovės veiklą, revizijos komisija (revizorius) gali kviestis ekspertus.

28 straipsnis. Bendrovės vykdomojo organo narių atsakomybė

1. Kiekvienas bendrovės valdybos (administracijos) narys atsako už savo kaltais veiksmais bendrovei padarytus nuostolius.
2. Bendrovės vykdomojo organo nariai privalo solidariai atlyginti nuostolius, padarytus dėl neteisingai priimtų nutarimų, pažeidžiančių bendrovės įstatus ar Lietuvos Respublikos įstatymus.
3. Bendrovės narių susirinkimo nutarimu bendrovė pareiškia ieškinius savo pareigūnams.

VIII SKIRSNIS
BENDROVĖS VEIKLOS NUTRAUKIMAS

29 straipsnis. Bendrovės veiklos nutraukimo pagrindai

1. Bendrovės veikla nutraukiama:
1) pasibaigus nustatytam bendrovės veiklos terminui;
2) narių susirinkimo nutarimu;
3) teismui arba kreditorių susirinkimui priėmus sprendimą pripažinti bendrovę bankrutavusia;

Straipsnio punkto pakeitimai:
Nr. I-256, 1993-09-28, Žin., 1993, Nr. 52-997 (1993-10-13), i. k. 0931010ISTA000I-256

4) valstybės valdymo organams priėmus sprendimą atšaukti bendrovės registravimą už teisės pažeidimus įstatymo numatytais atvejais;
5) teismui patenkinus savivaldybės organų ieškinį dėl bendrovės veiklos nutraukimo, kai ji, nepaisydama įspėjimo, toliau šiurkščiai pažeidžia Lietuvos Respublikos įstatymus;
6) kitais bendrovės įstatuose numatytais atvejais.
2. Bendrovės veiklos nutraukimas įregistruojamas nustatyta tvarka.

30 straipsnis. Bendrovės likvidavimas

1. Bendrovės likvidavimo tvarką reglamentuoja šis ir kiti Lietuvos Respublikos įstatymai bei bendrovės įstatai.
2. Bendrovę likviduoja valdyba (administracija), kuri tampa bendrovės likvidatoriumi. Narių susirinkimas turi teisę savo nuožiūra, kreditorių ar valstybės valdymo organų reikalavimu išrinkti

kitus likvidatorius, bet kuriuo laiku juos atšaukti ir rinkti naujus. Išrinkus likvidatorius, valdyba (administracija) savo įgaliojimus nutraukia, jos funkcijas perima likvidatoriai.

Bendrovę likviduoja valdyba (administratorius), kuri tampa bendrovės likvidatoriumi, jeigu narių susirinkimas neišrenka likvidatoriaus. Nutraukiant bendrovės veiklą šio įstatymo 29 straipsnio 3 ir 5 punktuose numatytais pagrindais, bendrovės likvidatorių skiria organas, priėmęs sprendimą nutraukti bendrovės veiklą. Išrinkus (paskyrus) likvidatorių, valdyba (administratorius) savo įgaliojimus nutraukia, jos funkcijas perima likvidatorius.

Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. I-256, 1993-09-28, Žin., 1993, Nr. 52-997 (1993-10-13), i. k. 0931010ISTA000I-256

3. Paskyrus likvidatorius, bendrovė įgyja likviduojamosios įmonės statusą.

4. Likvidavimo metu išaiškėjus ginčytinoms prievolėms, joms vykdyti iš bendrovės turto išskiriama atitinkama suma ir įnešama į notariato depozitinę sąskaitą.

31 straipsnis. Likvidatorių teisės ir pareigos

1. Likvidatoriai, pradėdami ir baigdami likvidavimo darbą, sudaro bendrovės buhalterinius balansus.

2. Likvidatoriai užbaigia bendrovės einamąją komercinę-ūkinę veiklą, išaiškina jos kreditorius ir debitorius, reikalui esant, parduoda iš varžytynių likusį po prievolių vykdymo turtą ir patenkina kreditorių reikalavimus.

32 straipsnis. Bendrovės likvidavimo tvarka

1. Apie bendrovės likvidavimą likvidatoriai paskelbia viešai spaudoje du kartus su mėnesio pertrauka ir praneša kiekvienam pajininkui. Kreditorių reikalavimai ir pretenzijos priimami 6 mėnesius nuo likvidavimo antrojo paskelbimo dienos. Šiam terminui pasibaigus, savo pretenzijų nepareiškusieji kreditoriai praranda teisę reikalauti, kad būtų pakeistas priimtas bendrovės nuosavybės paskirstymo planas.

2. Likvidavimo metu bendrovė išlaiko juridinio asmens teises, tačiau ant bendrovės rekvizitų pridedamas žodis „likviduojama“. Likviduojama bendrovė gali sudaryti tik tuos sandorius, kurie susiję su jos likvidavimu.

3. Likvidatoriai turi pateikti įmonių rejestro pareigūnui nutarimą dėl bendrovės likvidavimo. Prie pranešimo pridedama susirinkimo protokolas, likvidatorių vardai, pavardės ir adresai.

4. Pajininkams negali būti išmokėta jų turto dalis, kol nėra patenkinti kreditorių reikalavimai ir kitos pretenzijos. Kreditorių reikalavimai pradedami tenkinti tik tada, kai bendrovė yra sumokėjusi mokesčius valstybei, o bendrovės bankroto atveju – Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatymo nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. I-256, 1993-09-28, Žin., 1993, Nr. 52-997 (1993-10-13), i. k. 0931010ISTA000I-256

5. Patenkinus kreditorių reikalavimus, kilus narių ginčui dėl likusio turto padalijimo, likvidatoriai sustabdo turto dalijimą. Likviduojamosios bendrovės narių tarpusavio ginčai ir ginčai su likvidatoriais nagrinėjami teismine tvarka.

6. Likvidatoriai užbaigia visus bendrovės einamuosius reikalus: narių susirinkimo nustatyta tvarka ir sąlygomis parduoda bendrovės turtą, įneša į kasą bendrovei priklausančias debitorių sumas, sumoka skolas, patenkina kitas pretenzijas ir paskirsto likutį buvusiems pajininkams.

7. Likvidatoriai turi teikti narių susirinkimui jo nustatytais terminais ataskaitą apie savo veiklą, o baigus likvidavimą - ataskaitą apie visą likvidavimo laikotarpį.

8. Narių susirinkimas, priėmęs nutarimą dėl bendrovės veiklos nutraukimo, gali įpareigoti vieną iš likvidatorių kontroliuoti visas bendrovės įplaukas ir kitą turtą.

9. Nutraukus bendrovės veiklą, likvidatoriai arba patikėtinis įteikia įmonių rejestro pareigūnui gautų įplaukų ir jų naudojimo apyskaitą ir bendrovės likvidavimo aktą.

10. Likviduotos bendrovės dokumentai perduodami savivaldybei saugoti dešimtį metų. Buvę bendrovės nariai ir jų įpėdiniai turi teisę susipažinti su saugomais dokumentais ir gauti jų nuorašus.

33 straipsnis. Likvidatorių atsakomybė

Bendrovės likvidatoriai, dėl savo kaltės neįvykdę pagal įstatymus, įstatus ir narių susirinkimo nutarimus pavestų pareigų, atsako už susidariusius nuostolius.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS
PIRMININKAS V. LANDSBERGIS

Vilnius, 1991 m. balandžio 16 d.
Nr. I-1222

Pakeitimai:

1.
LIETUVOS RESPUBLIKOS AUKŠČIAUSIOJI TARYBA, Įstatymas
Nr. I-2523, 1992-04-23, Lietuvos aidas, 1992, Nr. 82-0 (1992-04-29); Žin., 1992, Nr. 14-386 (1992-05-20), i. k. 0921010ISTA00I-2523
Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio bendrovių įstatymo papildymo ir pakeitimo

2.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. I-73, 1993-02-03, Žin., 1993, Nr. 7-140 (1993-03-10), i. k. 0931010ISTA0000I-73
Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio bendrovių įstatymo pakeitimo ir papildymo

3.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. I-256, 1993-09-28, Žin., 1993, Nr. 52-997 (1993-10-13), i. k. 0931010ISTA000I-256
Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio bendrovių įstatymo pakeitimo ir papildymo